

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رياست جمهوري
سازمان برنامه و بودجه کشور

سياست‌های اجرایی دولت برای کاهش ناترازی بنزین

□ برنامه جامع تأمین و تخصیص حامل‌های انرژی شبکه حمل و نقل کشور
□ توسعه سی ان جی

یوسف بهمنی

معاون برنامه‌ریزی و نظارت امور انرژی سازمان برنامه و بودجه کشور

برنامه هفتم پیشرفت - جزء (۱) بند (ب) ماده ۴۶

به منظور **رفع ناترازی بنزین**، ایجاد تنوع در **سبد سوختی کشور** و اجرای تکالیف **پدافند غیرعامل و قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶**، سازمان مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های نفت، کشور و صنعت، معدن و تجارت، سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان ملی استاندارد ایران، **برنامه جامع تأمین و تخصیص حامل‌های انرژی شبکه حمل و نقل کشور** را شامل **بنزین**، **نفت گاز**، **گاز مایع**، **برق** و **گاز طبیعی فشرده** حداکثر ظرف شش ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه نموده و به تصویب هیأت وزیران برساند.

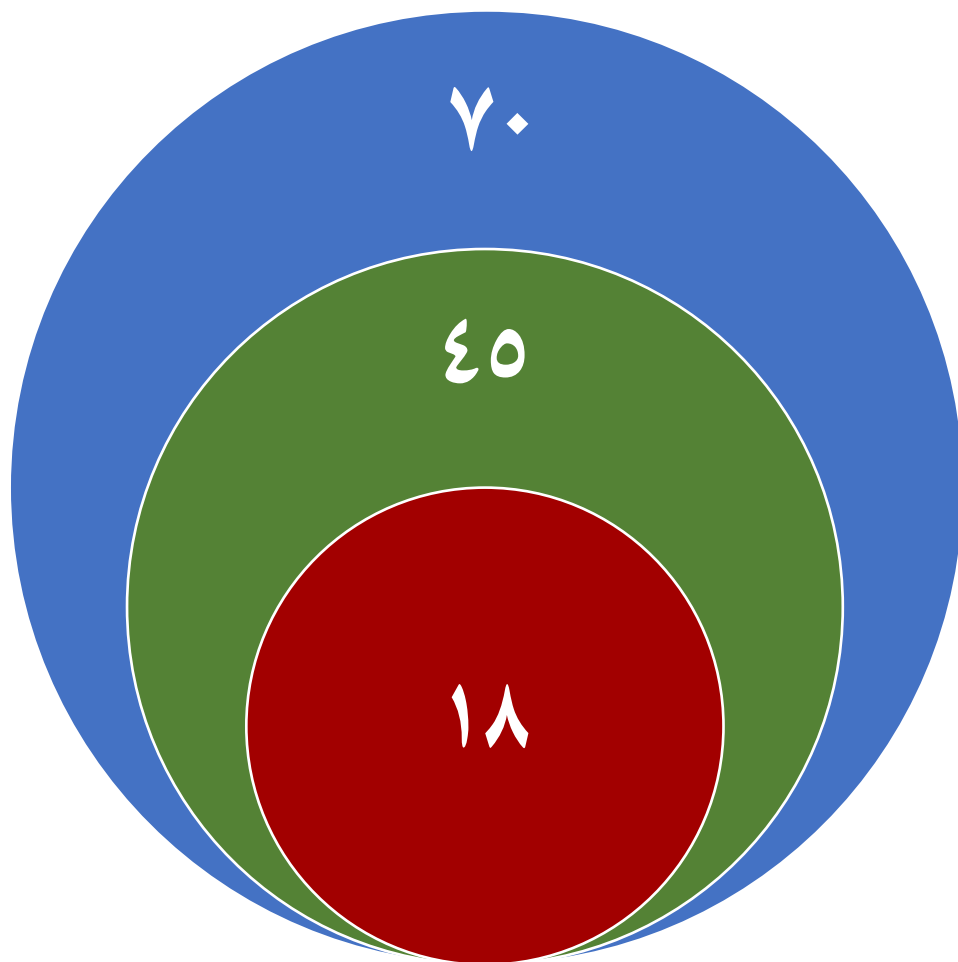
این برنامه، طی مصوبه شماره ۱۱۱۱۶۶/ت ۶۳۷۹۵ هـ مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۳ هیئت وزیران ابلاغ شده است

سیاست‌های کلی برنامه جامع

راهبرد اول

توسعه استفاده از سوخت گاز طبیعی فشرده (سی.ان.جی) با اولویت خودروهای سبک عمومی

مصرف و ظرفیت عرضه سی ان جی (م م ر)

در صورت توسعه سی ان جی در شبکه حمل و نقل امکان حذف کامل ناترازی بنزین وجود دارد:

- ✓ حذف کامل واردات بنزین و صرفه جویی ارزی
- ✓ صادرات بنزین و افزایش تراز ارزی کشور
- ✓ کاهش آلودگی ناشی از ناوگان حمل و نقل
- ✓ اقتصاد مناسب برای رانندگان بویژه ناوگان حمل مسافر درون شهری - در صورت تداوم اصلاح قیمت بنزین ترغیب به استفاده بیشتر

مقایسه آلاینده‌گی بنزین و سی ان جی

درصد کاهش آلاینده‌گی CNG نسبت به بنزین

نوع آلاینده	درصد کاهش تقریبی
دی اکسید کربن	۲۵-۳۰٪
منو اکسید کربن	۶۰-۳۰٪
ذرات معلق PM	۹۹-۹۰٪
هیدروکربن های فرار (VOC)	۷۰-۴۰٪

راهبرد اول

توسعه استفاده از سوخت گاز طبیعی فشرده (سی.ان.جی) با اولویت خودروهای سبک عمومی

هدفگذاری و اقدامات

• افزایش ناوگان تولیدی و تبدیلی

- توسعه متوازن زیر ساخت‌های عرضه
- ایجاد مزیت قیمتی سوخت سی ان جی
- افزایش ایمنی خودروهای در حال تردد و

جایگاه‌های عرضه

- خروج از قیمت گذاری دستوری خودروهای دوگانه سوز برای تامین منافع خودروسازان در راستای تحریک تولید
- استفاده از فناوری های جدید (کیت های نسل ۴ و مخازن فیبر کربن - افزایش پیمایش)

هوشمند سازی ۲۵۰۰ جایگاه

افزایش سهم سالانه تولید خودروهای دوگانه سوز به ۳۰٪ پایان برنامه

ظرفیت‌های قانونی

- ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴
- بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست
- انتشار گواهی های صرفه جویی انرژی در بستر ماده ۴۶ برنامه هفتم پیشرفت

۱.۴ میلیون دستگاه تا پایان برنامه - عملکرد ۴۰۰ هزار دستگاه

راهبرد دوم

اسقاط حداکثری وسایل نقلیه فرسوده با اولویت ناوگان حمل و نقل عمومی

ارائه مشوق از محل تسهیلات سوخت صرفه جویی شده برای اسقاط و نوسازی ۴۶۰ هزار دستگاه ناوگان درون شهری - ۸۵ هزار دستگاه ناوگان برون شهری

وضع محدودیت تردد ناوگان فرسوده و مشوقها برای تردد خودروهای پاک

بازنگری سهمیه سوخت وسایل نقلیه فرسوده و آلاینده مطابق مقررات قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶ با هدف افزایش انگیزه برای جایگزینی، همزمان با ارائه تسهیلات مناسب نوسازی

مشروط کردن واردات و تولید وسایل نقلیه جدید به اسقاط وسایل نقلیه فرسوده با رعایت قوانین و مقررات مربوط

اولویت دادن در پرداخت مشوقها برای طرحهای تولید و جایگزینی وسایل نقلیه دوگانه سوز، هیبریدی و برقی

راهبرد سوم

توسعه حمل و نقل ریلی

توسعه حمل و نقل ریلی بار و مسافر برون شهری

توسعه حمل و نقل ریلی مسافر درون شهری (مترو) در تهران و هشت کلانشهر

تعمیرات اساسی و نوسازی ناوگان فرسوده حمل و نقل ریلی مسافر درون شهری و برون شهری

توسعه قطار حومه و ریل باس

توسعه ناوگان و زیرساخت‌های مرتبط با حمل و نقل ریلی بار و مسافر

راهبرد چهارم

تخصیص هدفمند سهمیه سوخت به ناوگان حمل و نقل عمومی بار و مسافر

تخصیص سهمیه سوخت نفت گاز به ناوگان حمل و نقل عمومی بار و مسافر مشروط به سنجش عملکرد، پیمایش، معاینه فنی و بیمه شخص ثالث

تخصیص سهمیه سوخت بنزین به ناوگان حمل و نقل عمومی بار و مسافر مشروط به سنجش عملکرد، پیمایش، معاینه فنی و بیمه شخص ثالث

به‌روزرسانی مقررات مربوط به تردد ناوگان حمل و نقل بار و مسافر از جمله شرایط دریافت بارنامه

توسعه زیرساخت‌های سنجش عملکرد و پیمایش از جمله پایگاه‌های داده و اطلاعات پایه مکان‌محور، افزایش دوربین‌های نظارتی، سامانه‌های صدور و پایش (کنترل) بارنامه و نیز توسعه ارتباطات برخط سامانه‌های اطلاعاتی در این زمینه با رعایت بندهای (ت) و (چ) ماده (۱۰۷) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳

ایجاد سکوهاي مدیریت جابجایی بار درون و برون شهری

فروش سوخت یارانه‌ای به ناوگان در قالب اعتبار ریالی

راهبرد پنجم

تسهیل دسترسی و ترغیب به استفاده از وسایل نقلیه با سوخت پاک

کاهش تعرفه واردات وسایل نقلیه هیبریدی، برقی و پایه گازسوز

اعمال عوارض بر تولید و واردات وسایل نقلیه پرمصرف مطابق با استانداردهای ملی و قوانین و مقررات مربوط

بازنگری عوارض تردد برون و درون شهری وسایل نقلیه پرمصرف یا آلاینده و ایجاد معافیت‌های ویژه برای تردد وسایل نقلیه کم‌مصرف، هیبریدی، برقی و پایه گازسوز

اصلاح سهمیه سوخت وسایل نقلیه پرمصرف و آلاینده

تکلیف به اجرای استاندارد ملی مصرف سوخت در تولید وسایل نقلیه و ممنوعیت شماره گذاری تولیدات غیراستاندارد

اصلاح فاصله قیمتی بین سوخت بنزین، برق و گاز طبیعی فشرده (سی.ان.جی) با رعایت قوانین مربوط به گونه‌ای که منجر به حفظ و افزایش تعداد مصرف‌کنندگان و حجم مصرفی این سوخت به جای بنزین شود

برنامه برقی سازی ناوگان حمل و نقل عمومی درون شهری

جدول اجرای اقدامات و میزان صرفه جویی قابل بازپرداخت

طرح	موضوع مصوبه	واحد	تا پایان سال ۱۴۰۴	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۴۰۷	سال های بعدی	جمع	صرفه جویی (بازپرداخت) سالانه به ازای هر دستگاه - دلار
اسقاط و نوسازی اتوبوس شهری برقی	درون شهری	دستگاه	۳۰۰۰	۱۵۰۰	-	-	-	۴۵۰۰	۲۲۲۳۸
اسقاط و نوسازی تاکسی برقی	درون شهری	دستگاه	۳۰۰۰۰	-	-	-	-	۳۰۰۰۰	۲۷۳۵
اسقاط و نوسازی تاکسی هیبریدی	درون شهری	دستگاه	۱۲۰۰۰	۳۰۰۰	-	-	-	۱۵۰۰۰	۱۶۸۱
اسقاط و نوسازی تاکسی ون برقی	درون شهری	دستگاه	۴۰۰۰	۲۰۰۰	-	-	-	۶۰۰۰	۴۶۷۳
اسقاط و نوسازی موتورسیکلت برقی	درون شهری	دستگاه	۱۸۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	-	-	-	۳۰۰۰۰۰	۴۸۶
توسعه و استقرار دوچرخه / اسکوتر اشتراکی	درون شهری	دستگاه	۱۹۰۰۰	۳۰۰۰	-	-	-	۲۲۰۰۰	۱۱۲

برنامه برقی سازی ناوگان حمل و نقل عمومی درون شهری

وظایف دستگاه‌ها بر اساس متن برنامه

ردیف	اقدام	زمانبندی اقدام	دستگاه متولی	دستگاه همکار
۱	- اسقاط حداقل (۱۱۹) هزار دستگاه تاکسی (سدان و ون)، (۱۰۳۰۰) دستگاه اتوبوس و (۸۷۰۰) دستگاه مینی بوس فرسوده شهری. - جایگزینی خودروهای اسقاط شده با انواع دوگانه سوز، هیبریدی، برقی و دیزلی (اتوبوس) در چهارچوب مصوبات شورای اقتصاد و قانون هوای پاک. - بازپرداخت سرمایه گذاری از محل ظرفیت‌های آیین نامه حساب بهینه سازی مصرف انرژی موضوع ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران.	تا پایان سال ۱۴۰۶	وزارت کشور	وزارت صمت وزارت نفت سازمان حفاظت محیط زیست
۲	- اسقاط حداقل (۳۰۰) هزار دستگاه موتورسیکلت فرسوده (با اولویت موتورسیکلت‌های در خدمت شرکت‌های حمل و نقل بار/مسافر). - جایگزینی موارد اسقاط شده با انواع برقی. - ایجاد زیرساخت کافی برای شارژ موتورسیکلت‌های برقی یا تعویض باتری. - بازپرداخت سرمایه گذاری از محل ظرفیت‌های آیین نامه حساب بهینه سازی مصرف انرژی موضوع ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران.	تا پایان سال ۱۴۰۶	وزارت کشور	وزارت صمت وزارت نفت سازمان حفاظت محیط زیست

برنامه برقی سازی ناوگان حمل و نقل عمومی درون شهری

وظایف دستگاهها بر اساس متن برنامه - ادامه

ردیف	اقدام	زمانبندی اقدام	دستگاه متولی	دستگاه همکار
۳	- تهیه، طرح، تصویب و ابلاغ استانداردهای خودروهای هیبریدی	یک سال پس از ابلاغ این تصویب نامه	وزارت صمت وزارت نفت سازمان ملی استاندارد	وزارت نفت وزارت صمت
۴	- استقرار حداقل (۲۲) هزار دستگاه دو چرخه (معمولی و برقی) اشتراکی در کلان شهرها با اولویت رینگ مرکزی یا مناطق طرح شد آمد (ترافیک). - بازپرداخت سرمایه گذاری از محل ظرفیتهای آیین نامه حساب بهینه سازی مصرف انرژی موضوع ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران.	تا پایان قانون برنامه پنج ساله هفتم	وزارت کشور	وزارت صمت وزارت نفت

راهبرد ششم

تخصیص بهینه و هدفمند سهمیه سوخت به خودروها و موتورسیکلت‌های شخصی

ایجاد امکان شناسه‌دار
کردن هر نوع
سوخت‌گیری برای
خودروها و
موتورسیکلت‌های
شخصی

ایجاد سقف مشخص برای
تخصیص سهمیه سوخت
به خودروها و
موتورسیکلت‌های
شخصی

تفکیک روشن و شفاف
هزینه‌های حمل و
حق‌العمل جایگاه‌های
عرضه سوخت از قیمت
کالا (سوخت) و دریافت
مجزای آن از
مصرف‌کنندگان نهایی
توسط فروشندگان

اصلاح فاصله قیمتی بین
هزینه سوخت‌گیری برای
مصارف بالاتر و پایین‌تر از
سقف سهمیه سوخت

راهبرد هفتم

تغییر سبد خودروهای تولیدی و وارداتی کشور

تکلیف به اجرای استاندارد ملی برچسب مصرف سوخت در تولید خودروها و موتورسیکلت‌ها و ممنوعیت شماره گذاری تولیدات و واردات غیراستاندارد

حذف سهمیه سوخت یارانه‌ای خودروهای سبک و موتورسیکلت‌های پرمصرف

حذف سهمیه موتورسیکلت‌های کاربراتوری

صدور مجوز تولید و واردات خودرو با الحاق گواهی اسقاط

تسهیل صدور مجوز تولید و واردات خودرو با الحاق گواهی اسقاط معادل برای ناوگان حمل و نقل عمومی مسافری

راهبرد هشتم

اصلاح قیمت سوخت

اصلاح قیمت سوخت شبکه حمل و نقل از
طریق اصلاح سالانه قیمت بنزین و نفت گاز
توسط دولت متناسب با تورم سال قبل
(اعلامی مرکز آمار ایران) و با تصویب
هیئت وزیران انجام می گردد.

حجم سالانه و سهم هر حامل انرژی در سبد بهینه سوخت بخش حمل و نقل کشور

نوع سوخت	واحد/سال	۱۴۰۴	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۴۰۷
بنزین	درصد	۵۲.۳۴	۵۱.۸۳	۵۱.۲۱	۵۰.۵
نفت گاز	درصد	۳۱.۷۶	۳۱.۲۳	۳۰.۷۷	۳۰.۳۵
نفت کوره	درصد	۰.۰۲	۰.۰۲	۰.۰۲	۰.۰۱
نفت سفید	درصد	۰	۰	۰	۰
گاز مایع	درصد	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۲
جت	درصد	۲.۱۳	۲.۲۵	۲.۳۸	۲.۵۲
گاز طبیعی	درصد	۱۳.۳۶	۱۴.۱۳	۱۴.۹۴	۱۵.۷۹
برق	درصد	۰.۳۸	۰.۵۳	۰.۶۷	۰.۸۱
درصد کل	درصد	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

نوع سوخت	واحد/سال	۱۴۰۴	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۴۰۷
بنزین	میلیون لیتر	۴۳۴۲۰	۴۴۴۴۲	۴۵۲۰۵	۴۵۷۴۰
نفت گاز	میلیون لیتر	۲۳۴۵۳	۲۳۸۳۷	۲۴۱۷۹	۲۴۴۷۸
نفت کوره	میلیون لیتر	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
نفت سفید	میلیون لیتر	–	–	–	–
گاز مایع	میلیون لیتر	۸.۵۵	۱۲.۲۵	۱۶.۲۴	۲۰.۴۶
جت	میلیون لیتر	۱۷۲۳	۱۸۷۹	۲۰۴۷	۲۲۲۶
گاز طبیعی	میلیون مترمکعب	۹۸۷۰	۱۰۸۱۶	۱۱۷۷۱	۱۲۷۶۵
برق	میلیون کیلووات ساعت	۲۹۵۱	۴۲۲۴	۵۵۲۸	۶۸۵۹

جدول اجرای اقدامات برنامه جامع تامین و تخصیص حامل‌های انرژی

طرح	موضوع	واحد	تأپایان سال ۱۴۰۴	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۴۰۷	سال‌های بعدی	جمع
دوگانه‌سوز کردن خودروها	CNG	دستگاه	۱۶۰۰۰	۳۲۸۰۰۰	۳۲۸۰۰۰	۳۲۸۰۰۰	-	۱۰۰۰۰۰۰
احداث جایگاه‌های هوشمند سی‌ان‌جی	CNG	تعداد - جایگاه	-	۱۰۰	۲۰۰	۱۰۰	-	۴۰۰
هوشمند سازی جایگاه‌های سی‌ان‌جی	CNG	تعداد - جایگاه	-	۴۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	-	۲۴۰۰
حداقل سهم تولید خودروهای سواری و وانت گازسوز از کل تولید این خودروها در کشور	CNG	درصد	۱۵	۲۰	۲۵	۳۰	-	-
اسقاط و نوسازی اتوبوس شهری پایه گازسوز	درون شهری	دستگاه	۱۳۰۰	۵۰۰	-	-	-	۱۸۰۰
اسقاط و نوسازی اتوبوس شهری برقی	درون شهری	دستگاه	۳۰۰۰	۱۵۰۰	-	-	-	۴۵۰۰
اسقاط و نوسازی اتوبوس شهری دیزلی	درون شهری	دستگاه	۳۰۰۰	۱۰۰۰	-	-	-	۴۰۰۰
اسقاط و نوسازی تاکسی پایه گازسوز	درون شهری	دستگاه	۴۰۰۰۰	۲۵۰۰۰	-	-	-	۶۵۰۰۰
اسقاط و نوسازی تاکسی برقی	درون شهری	دستگاه	۳۰۰۰۰	-	-	-	-	۳۰۰۰۰
اسقاط و نوسازی تاکسی هیبریدی	درون شهری	دستگاه	۱۲۰۰۰	۳۰۰۰	-	-	-	۱۵۰۰۰
اسقاط و نوسازی تاکسی ون برقی	درون شهری	دستگاه	۴۰۰۰	۲۰۰۰	-	-	-	۶۰۰۰
اسقاط و نوسازی تاکسی ون بنزینی	درون شهری	دستگاه	۲۵۰۰	۵۰۰	-	-	-	۳۰۰۰
اسقاط و نوسازی مینی بوس دیزلی	درون شهری	دستگاه	۷۰۰۰	۱۷۰۰	-	-	-	۸۷۰۰
اسقاط و نوسازی مینی بوس برون شهری دیزلی	ناوگان دیزلی برون شهری	دستگاه	۹۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	-	-	۱۵۰۰۰
اسقاط و نوسازی اتوبوس برون شهری دیزلی	ناوگان دیزلی برون شهری	دستگاه	۵۰۴۰	۱۹۸۰	۱۹۸۰	-	-	۹۰۰۰
اسقاط و نوسازی موتورسیکلت برقی	درون شهری	دستگاه	۱۸۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	-	-	-	۳۰۰۰۰۰
توسعه و استقرار دوچرخه / اسکوتر اشتراکی	درون شهری	دستگاه	۱۹۰۰۰	۳۰۰۰	-	-	-	۲۲۰۰۰
اسقاط و نوسازی ناوگان سنگین برون شهری	ناوگان دیزلی برون شهری	دستگاه	۳۷۹۰۰	۱۱۵۵۰	۱۱۵۵۰	-	-	۶۱۰۰۰
توسعه مترو در تهران و ۸ کلانشهر	مترو	دستگاه	۴۴۷	۱۰۷	۶۴	۳۰	-	۶۴۸
اجرای سامانه سپهتن	سپهتن	دستگاه	۱۸۰۰۰	۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	-	۳۶۸۰۰۰
اجرای سامانه سپیاد	سپیاد	دستگاه	۲۵۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	-	-	۳۲۵۰۰۰
توسعه حمل و نقل بار و مسافر توسط راه‌آهن	راه آهن	میلیون تن کیلومتر	۸۰۷۷	۵۲۷۶۹	۵۴۹۲۳	۴۵۲۳۱	۷۰۰۰۰	۲۳۱۰۰۰
توسعه حمل و نقل بار و مسافر توسط راه‌آهن	راه آهن	میلیون نفر کیلومتر	۶۱۶۴	۴۰۲۷۴	۴۱۹۱۸	۳۴۵۲۱	۵۳۴۲۵	۱۷۶۳۰۱

جدول بازپرداخت سرمایه‌گذاری اقدامات برنامه جامع تأمین و تخصیص حامل‌های انرژی در قالب گواهی صرفه‌جویی

سال	واحد	تأیید سال ۱۴۰۴	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۴۰۷	سال‌های بعدی	جمع
دوگانه سوز کردن خودروهای بنزینی - تولید خودروهای سی‌ان‌جی و احداث جایگاه‌های جدید سوخت	میلیون دلار	۹۰	۱۲۵	۱۴۳	۱۵۷	۸۸	۶۰۳
اسقاط و نوسازی ناوگان درون شهری	میلیون دلار	۲۳۷	۵۳۴	۶۵۴	۶۵۴	۲۵۹۲	۴۶۷۱
اسقاط و نوسازی ناوگان برون شهری	میلیون دلار	۹۱۴	۷۳۴	۸۸۶	۸۸۶	۲۷۷۹	۶۱۹۹
توسعه مترو در تهران و ۸ کلانشهر	میلیون دلار	۲۴۹	۱۷۱	۴۴۲	۲۳۱	۱۳۳۶	۲۴۲۹
اجرای سامانه سپهتن	میلیون دلار	۲.۱۶	۲۰	۴۰	۴۰	۴۰	۱۴۲.۱۶
اجرای سامانه سپیاد	میلیون دلار	۵.۱	۲۰.۳	۲۰.۳	۲۰.۳	-	۶۶
توسعه حمل و نقل بار و مسافر توسط راه‌آهن	میلیون دلار	۱۵۰	۹۸۰	۱۰۲۰	۸۴۰۰	۱۳۰۰	۱۱۸۵۰
جمع بازپرداخت	میلیون دلار	۹۵۹	۲۱۹۲	۲۱۹۰	۱۸۷۳	۶۲۴۱	۱۳۴۵۵

usef.bahmani@ut.ac.ir

Yousef-Bahmani-093223182

YousofBahmani

021-33274346

اطلاعات ارتباطی سخنران:

